

OSMANLI'NIN SON KILIDI
ÇANAKKALE
Tek Kitap

Editörler
Soner DEMİRSOY - Kasım HIZLI

ÇAMLIKA

İstanbul 2015

İÇİNDEKİLER

Takdim	9
Çanakkale Cephesi / Ömer Faruk YILMAZ	11
Çanakkale Denizaltı Savaşları / Soner DEMİRSOY	21
Avrupalının Gözüyle Çanakkale / Harun TUNCER	41
Müttefiklerin İnsanlık ve Hukuk Dışı Davranışları / Hamit PEHLİVANLI	49
Çanakkale'nin Kilitleri / Osman DOĞAN	67
Müttefik Kuvvetlerin Gelibolu Yarımadası'nı Tahliye Etmeleri / Adem FİDAN	71
Bir Mehmetçiğin Gözünden Düşmanın Çanakkale'den Kaçışı / Abdullah SATUN - Selman SOYDEMİR	93
Çanakkale Savaşlarından Hâtıralar	101
Cepheden Cepheye Koşan Bir Gazinin Harp Hâtıraları / Salih ZOROĞLU	107
Çanakkale Savaşları'na Fiilen Katılan Türk Generaller ve Savaşta Faaliyetleri / Mustafa BIYIKLI - Hatice İŞILDAK KARA	111
Çanakkale İşgal Kuvvetleri Komutanı Ian Hamilton'un Rüyası / Süleyman DİKİCİ	145
Çanakkale'de Kahramanlık Destinleri / Hamit PEHLİVANLI	149
Balkanlarda Hezimet Çanakkale'de Zafer Nasıl Oldu? / Ömer AKDAĞ	167
Lozan Antlaşması'nda Çanakkale / Ahmet TEMİZ	173

Adım Adım Çanakkale / Adem FİDAN	179
Çanakkale'de Türk Hava Harekâtı / Ebul Faruk ÖNAL	193
Bir Annenin Oğlunu Cepheye Ugurlayışı / Salih ZOROĞLU	209
Çanakkale Savaşlarına Giden Yolda	
Hindistan Müslümanları / Azmi ÖZCAN	213
Çanakkale Muharebeleri'nde 5. Ordu'nun İkmali / Muzaffer ALBAYRAK.....	221
Bedeli Çanakkale'de Altın Olarak Ödenecektir! / Ahmet APAYDIN	235
Çanakkale Muharebeleri Sırasında Müttefikler ve Osmanlıların	
Propaganda Savaşları / Hamit PEHLİVANLI	241
Çanakkale'de Mehmetçiğin İlaşesi / Raşit GÜNDOĞDU	253
Anzak Komplosu / Ekrem SALTİK	259
Eğitimci Gözüyle Çanakkale / Salim DAĞ	279
Çanakkale Muharebeleri'nde Sağlık Hizmetleri / Osman DOĞAN.....	289
Çanakkale'den Mektup Var / Soner DEMİRSOY	311
Çanakkale Deniz Savunmasına Dair	
Bir Rapor / Ahmet TEMİZ.....	321
Çanakkale'nin Ruhü / M. Hilmi ANDIRIN	325
Nusret Mayın Gemisi / Soner DEMİRSOY	347
Rumeli'ye İlk Adım / Ahmet TEMİZ.....	351
Sultan İkinci Abdülhamid Han ve	
Osmanlı Donanması / Selman SOYDEMİR	355
3 Kıtada 4 Yıl; Birinci Dünya Savaşı'nın	
Satır Araları / Mehmet SEREZ	361
Balkanlar'dan Çanakkale'ye	
Maglup Ordunun Galibiyet Abidesi / Kasım HIZLI	369
Çanakkale Semalarında	
Kahraman Bir Uçak: Ertuğrul / Raşit GÜNDOĞDU	377
Çanakkale'nin Seyri Onunla Değiştii;	
Muâvenet-i Milliye / Soner DEMİRSOY	383

Sultanhisar'ın Çanakkale'de Yazdığı Destan;	
İngiliz Denizaltısının Batırılışı / Soner DEMİRSOY.....	389
Çanakkale'de “Kimliğini Kaybeden” Tabya / Mehmet SEREZ.....	407
Hayaldi Gerçek Oldu! / Özcan F. KOÇOĞLU.....	411
İngiliz-Fransız Gemilerini Batıran	
Osmanlı Zabiti Mustafa Ertuğrul / Özcan F. KOÇOĞLU	415
Seyit Onbaşı'ya Vefasızlık / Muammer YILMAZ.....	421
Osmanlı'nın Çanakkale 1915	
Panorama Tarih Müzesi Projesi / Fatma ÜREKLİ	427
Birinci Dünya Savaşı'nda	
Osmanlı Devleti Kimlerle Savaştı? / Mustafa BIYIKLI.....	453
Maddenin Manaya Yenildiği Yer; Çanakkale / Salim DAĞ.....	473
Seddülbahir Muharebeleri / Tuncay YILMAZER	483
Sultan Mehmed Reşad Han'ın Çanakkale Gazeline	
Yazılan Tahmisler / Hayrettin MERAL.....	511

TAKDİM

Birinci Dünya Savaşı başlamadan yıllar önce özellikle yurt dışında çıkan yayınlarda dünyanın büyük bir savaşa doğru gittiği hakkında haberler çıkıyordu. İngiltere’de yayınlanan *Black and White* isimli gazetede yer alan bir makale, Birinci Dünya Savaşı’nın belli güç odakları tarafından çıkarıldığını su götürmez gerçeklerle göz önüne koymaktadır. Şöyle ki, Avrupa’da bir umumî savaşın çıkacağı, İngilizlerin Çanakkale Boğazı’ndan geçerek İstanbul’a girecekleri, savaştan tam 22 sene önce, 12 Mayıs 1892’de ismi geçen gazetede yayınlanmıştı.

Bu makaleden de anlaşılacağı üzere cephenin açılması elbette ki tesadüfî değildi. İtilaf Devletleri ince hesaplarını yapmışlar, yıllar öncesinden yazdıkları senaryolarını sahneye koymaya başlamışlardı. Batı’nın oyunları tek bir nokta üzerine kuruluydu. Osmanlı’nın direnmeden Boğazları teslim etmesi!

Birinci Dünya Savaşı’nda en kanlı çarpışmaların yaşandığı yerlerden birisi hiç şüphesiz Çanakkale Cephesi’dir. Osmanlı Devleti, Trablusgarp ve Balkan savaşlarında hayli yorulmuştu. Adeta ayağa kalkacak takati yoktu. Savaşın başında taraf-sızlığını ilan etmiş; ancak çeşitli oyunlarla kısa bir süre sonra İttifak Devletleri’nin safında savaşa dâhil edilmişti. Müttefikimiz olan Almanya, cephane ve mühimmat konusunda her türlü desteği yapacağını vaat etmişti. Ne acayiptir ki savaş başladığında Osmanlı bütün cephelerde düşmana karşı tek başınaydı.

Kanal Cephesi, Suriye-Filistin Cephesi, Kafkas Cephesi, Irak Cephesi, Hicaz-Yemen Cephesi, Çanakkale Cephesi hepsi de Osmanlının göğüs göğse dövüştüğü cephelerdi. Her savaşta kan dondurucu hadiseler, tüyleri diken diken eden kanlı trajediler yaşanır, fakat bunlardan hiçbirisi Çanakkale’de yaşananlarla boy bile ölçümez.

Küçük bir yarımada üşüşen dünya devletleri, yok olmanın eşigine geldiğini zannettikleri Osmanlı Devleti’ne son darbeyi vurmaya hazırlanıyorlardı... Yüz-

lerce gemi ve sömürgelerinden topladıkları yüz binlerce askerden oluşan kuvvetleriyle Osmanlı'nın kalbine giden Son Kilidi açmak ve payitaht İstanbul'u ele geçirmek için 3 Kasım 1914'te Boğaz'a dayanmışlardı... Ama büyük hayallerle geldikleri Çanakkale önlerinde adeta çakılıp kaldılar. 18 Mart 1915 deniz muharebesinde aldıkları hezimetle nasıl bir mücadeleye girdiklerini yavaş yavaş anlamaya başlamışlardı.

1914-1915 yıllarının şartları göz önünde bulundurulduğunda, Osmanlı'nın en zayıf ve en buhranlı devrinde, Batı'nın o güne kadar geliştirdiği silah üstünlüğü ile Gelibolu Yarımadası'na saldırmış olmalarına rağmen, zafer nasıl maddi yokluk içinde bulunan tarafa gülmüştür? Bu soruyu savaşı kaybeden taraf yıllardır kendisine sormakta ve mantıklı bir cevap aramaktadır.

Kendi tarihimiz açısından baktığımızda düz mantıkla düşünersek güç, kuvvet, teknik ve maddi üstünlük, kazanılacak zaferin öncelikli amili iken Çanakkale'de ne olmuştu da netice tam aksi yönde tecelli etmişti?

Çanakkale Savaşları saldıran ile savunan arasındaki güç dengesizliği dikkate alınarak bugüne kadar gerektiği şekilde değerlendirilememiştir. Maalesef atalarımızın şanlı Çanakkale savunmasına bu pencereden bakan tarih anlayışından dolayı sebep basite indirilerek sıradanlaştırılmıştır. Buna bağlı olarak da netice ve neticeyi etkileyen sebepler göz ardı edilmiştir.

Çamlıca Basım Yayın olarak "Osmanlı'nın Son Kilidi Çanakkale" adı ile üç cilt halinde yayınladığımız eserimizi Çanakkale Zaferi'nin 100. yılına özel tek kipta topladık. Makalelerden oluşan kitaptaki her mevzu sahasında uzman araştırmacı tarafından ele alındı. Bu güne kadar hiç bilinmeyen veya yanlış bilinen pek çok mevzu aydınlığa kavuşturuldu. Çalışmamızı, bu cennet vatani bizlere hediye eden aziz şehitlerimize ithaf etmekten büyük bir onur duyarız...

Editörler